

MEZINÁRODNÍ
BESTSELLER

LVI NA VÝSLUNÍ

SÁGA RODU FLORIŮ

PŘELOŽILA ALICE FLEMROVÁ

STEFANIA AUCI

Floriovi, chudí přistěhovalci z Kalábrie, dobyli Palermo. Z opovrhovaných apatykářů se stala nejvýznamnější sicilská rodina, jež ovládla obchod, dopravu a nejdůležitější průmyslová odvětví, přizpůsobila se do aristokratických kruhů a vstoupila do politiky... Cesta za úspěchem je trnitá, ještě těžší však je se na vrcholu udržet.

Pokračování strhující ságy o skutečných osudech věhlasné sicilské rodiny se soustředí na Ignazia Floria, který se po smrti svého otce ujímá rodinného impéria. Ignaziův příběh se odehrává na pozadí bouřlivých událostí, sociálních nepokojů a politických konfliktů mladého Italského království v sedmdesátých a osmdesátých letech 19. století. Je příběhem vítěze a „dobyvatele“, ale také nešťastné lásky a věčného dilematu těch, kteří jsou nuceni se místo srdcem rozhodovat hlavou a musejí dávat přednost zájmům vyššího dobra před vlastním štěstím.

„Ctižádost, lesk, spousta pozdní lítosti. A za tím Palermo, rostoucí spolu s Floriovými, kteří ho milují i ovládají. Příběh, jenž uhranul (a dál okouzluje) čtenáře Sicilských lvů, nádherný a zároveň děsivý.“

– Sette

„Panství Downton lvů Středozeemí.“

– La Lettura

STEFANIA AUCI

LVI NA VÝSLUNÍ

SÁGA RODU FLORIŮ

DÍL DRUHÝ

STEFANIA AUCI

LVI NA
VÝSLUNÍ

SÁGA RODU FLORIŮ

DÍL DRUHÝ

Přeložila Alice Flemrová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

CENTRO
PER IL LIBRO
E LA LETTURA

*Český překlad knihy vychází za podpory
Centra pro literaturu a čtení italského Ministerstva kultury.*

L'inverno dei Leoni © Stefania Auci
© 2021 Casa Editrice Nord, s.u.r.l.
Gruppo editoriale Mauri Spagnol
Czech edition published by arrangement with
Agentia Literara Livia Stoia
Translation © Alice Flemrová, 2022
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-654-5 (ePub)
ISBN 978-80-7625-653-8 (pdf)
ISBN 978-80-7625-221-9 (print)

*Eleonoře a Federicovi,
za všechnu tu něhu a vřelý cit.
Jsem na vás moc pyšná.*

„Žil jsem už dost. Můj život uvadá
jak suchý, žlutý list, však nemám to,
co patří ke stáří – čest, úctu, lásku,
zástupy přátel – místo nich jen kletby,
jsou kradmé, o to víc však tnou, a pak
ty lichotky, dech slov, co srdci se
tak přičí, ale bojí se to říct.“

WILLIAM SHAKESPEARE, *MACBETH*¹

¹Překlad Martin Hilský (William Shakespeare. *Macbeth*. Brno: Atlantis, 2016).

FLORIOVI

1799–1868

Bratři Paolo a Ignazio Floriovi, původem z kalábrijského městečka Bagnara Calabria, v roce 1799 připlují do Palerma, rozhodnutí udělat tam štěstí. Jsou to apatykáři – přesněji řečeno obchodují s kořením – a konkurence je nelítostná, ale jejich vzestup je od začátku nezadržitelný a jejich aktivity se záhy rozšíří: rozjedou obchod se sírou, odkupují domy a pozemky od zchudlé palermské šlechty, založí plavební společnost... A tenhle elán – živelný umíněným odhodláním – nepoleví, ani když otěže firmy Florio převezme Paolův syn Vincenzo: v rodinných sklepích je marsala, víno pro chudé, proměněna v nektar hodný královských tabulí; na ostrově Favignana revoluční metoda konzervování tuňáka – v oleji a v plechovkách – zvýší jeho spotřebu... Nicméně Palermo sleduje úspěch Floriů se směsicí obdivu, závidění a pohrdání: ti muži zůstávají i přesto „cizáky“, „holotou“, jejíž krev „smrdí potem“. Ctižádost Floriů tak stojí na palčivé touze po společenském vykoupení, která poznamená v dobrém i zlém jejich veřejný i soukromý život. Muži z rodiny jsou totiž výjimeční, ale i křehcí jedinci a – třebaže to nemohou přiznat – potřebují mít vedle sebe stejně tak výjimečné ženy: jako je Paolova manželka Giuseppina,

kteřá obětuje všechno – včetně lásky – stabilitě rodiny, nebo Giulia, mladá Miláňanka, kteřá vstoupí do Vincenzova života jako smršť a pak se stane jeho bezpečným přístavem, jeho nedobytnou pevností.

Vincenzo umířá v roce 1868 v necelých sedmdesáti letech a zanechává tak osud impéria Floriů v rukou jediného syna, třicetiletého Ignazia, kteřý se dva roky předtím oženil s baronkou Giovannou Trigonovou z Ondes čímž do rodiny konečně přivedl „modrou krev“. Ignazio byl vychován v kultu práce, s vědomím toho, že Floriové musejí vždycky hledět za obzor. A chystá se napsat novou kapitolu historie své rodiny...

MOŘE

září 1868 – červen 1874

Aceddu 'nta l'aggia 'un canta p'amuri, ma pi' raggia.
„Ptáček v kleci nezpívá milostně, ale zlostně.“

SICILSKÉ PŘÍSLOVÍ

Uběhlo sedm let od chvíle, kdy – 17. března 1861 – Parlament vyhlásil vznik Italského království s Viktorem Emanueleem II. jako jeho panovníkem. Volby do prvního sjednoceného parlamentu se konaly v lednu (z více než 22 milionů obyvatel mělo volební právo něco málo přes 400 000) a staly se svědkem vítězství historické pravice. Ta se skládá převážně z pozemkových vlastníků a průmyslníků a prosazuje vysoké zdanění, které považuje za nezbytné pro vyvedení země ze zadluženosti, do níž se dostala kvůli procesu sjednocení. Mimořádné rozhořčení vyvolá takzvaná „daň z mletí“ (1. ledna 1869), uvalená na pečivo a na obiloviny, která má přímý dopad na chudinu a vyvolá i velice násilné protesty. Ačkoli ji někteří politici považují za „clo jako ve středověku, za feudální dávku jako z doby Bourbonů“, zůstane v platnosti až do roku 1884. V roce 1870 pak ministr financí Quintino Sella předloží řadu dalších tvrdých opatření, je rozhodnutý vynutit „úspory až na dřev“.

Konec druhého francouzského císařství (1852–1870) a začátek třetí francouzské republiky (1870–1940) mají významný dopad i na italské dějiny: Papežský stát, který přišel o podporu Francie, 20. září 1870 padne. Za pokřiku „Savojsko!“ proniknou italské oddíly po krátké dělostřelbě do Říma skrz prolomené hradby u Porta Pia. 3. února 1871 se Řím oficiálně stane hlavním městem Itálie po Turínu (1861–1865) a Florencii (1865–1871). 21. dubna 1871 italská vláda schválí takzvaný garanční zákon, který měl papeži zaručit osobní suverenitu a svobodu vykonávat svůj duchovní úřad, ale Pius IX. – který se považuje za „zajatce italského státu“ – jej odmítne encyklikou *Ubi nos* (15. května 1871). 10. září 1874 pak Svatý stolec vydá bulu známou jako *Non*

expedit, jíž zakáže katolíkům, aby se účastnili italského politického života; tento zákaz bude často obcházen až do svého zrušení v roce 1919.

Postupné snižování deficitu, dokončení velkých staveb v Itálii (od železniční trati Moncenisio mezi Itálií a Francií, uvedené do provozu 15. června 1868, po tunel Fréjus, otevřený 17. září 1871), ve světě (Suezský průplav byl dokončen 17. listopadu 1869) a příliv zahraničního kapitálu mají za následek, že období mezi rokem 1871 a 1873, „horečnaté tři roky“, je rozhodující pro zrození italského průmyslu. Tento vzestup je ale v roce 1873 přerušen v důsledku finanční krize, která zasáhne Evropu a Spojené státy. Hospodářská krize způsobená celou řadou spekulací a riskantních investic potvrzuje ve vlnách přechodného zlepšení až do roku 1896 a zajisté nepřispěje k překlenutí hlubokého příkopu mezi italským Severem a Jihem. Jih je totiž znevýhodňován i skutečností, že značné investice do železniční sítě budované na Severu jižním směrem neproudí, neboť zde vláda napíná úsilí k rozvoji loďstva.

Na moři nejsou kostely ani hospody, říkají staří rybáři. Na moři nejsou místa, kam se uchýlit, protože je to nejvznešenější a nejneuchopitelnější místo z celého stvořeného světa. Lidský tvor se může jenom sklonit před jeho vůlí.

Sicilané odjakživa věděli jedno: moře respektuje toho, kdo před ním má respekt. Je štědré: přináší ryby a sůl k obživě, vítr do plachet lodí, korál světčům a králům na klenoty. Ale je taky nepředvídatelné a v každém okamžiku si může násilím vzít svoje dary zpátky. A proto ho Sicilané respektují, proto ho nechávají, aby určovalo jejich samotnou existenci: aby jim zocelovalo charakter, zanechávalo stopy na kůži, aby jim bylo oporou, aby je sytilo, aby je chránilo.

Moře je otevřená hranice v neustálém pohybu. A to je důvod, proč je ten, kdo žije na Sicílii, zmítaný neklidem a neustále pátrá po pevnině za obzorem a chce utéct a hledat někde jinde to, co měl celou dobu přímo před nosem, jak často zjistí na konci života.

Pro Sicilany je moře jako otec. A oni si to uvědomí, až když jsou od něj vzdálení, když necítí ten silný odér řas a soli, který je obklopuje ve chvíli, kdy se zvedne vítr a zanáší ho až do uliček měst.

Pro Sicilany je moře jako matka. Milovaná a žárlivá. Neodmyslitelná. Někdy krutá.

Pro Sicilany je moře tvar a hranice jejich duše.

Řetěz i svoboda.

Zpočátku je to šepot, ševelení, které přináší slina větru. Rodí se v srdci Olivuzzi, za zataženými závěsy, v místnostech ponořených v přítmí. Hlasu se zmocní vítr a jeho intenzita stoupá, promísí se s pláčem a vzlyky nějaké staré ženy, která svírá něčí chladnou ruku.

„*Murùu...* umřel...“ říká hlas a nevěřičně se chvěje. To slovo vytváří skutečnost, pečetí to, co se stalo, vyhlašuje, co je nezvratné. Šepot dospěje k uším služebnictva, odtamtud se šíří k jejich rtům, vychází ven, znovu se svěruje do náruče větru, který ho nese přes zahradu směrem k městu. Odráží se od úst k ústům, odívá se překvapením, pláčem, obavou, úlekem, záští.

„*Murùu!*“ opakují Palermané s očima obrácenýma k Olivuzzi. Nemůžou uvěřit tomu, že muž jako Vincenzo Florio zemřel. Jistě, byl starý, už byl dlouho nemocný, vedení podniku předal synovi, a přece... Pro město byl Vincenzo Florio titán, muž tak mocný, že ho nikdo a nic nedokázalo zastavit. A přitom ho sklátil záchvat mrtvice.

Jsou i tací, co z toho mají radost. Už před lety se v některých duších zabydlela závist, žárlivost, pomstychtivost vůči jeho osobě. Jenže je to nicotná satisfakce. Vincenzo Florio zemřel v pokoji, ve vlastní posteli, posílen láskou manželky a dětí. A navíc zemřel bohatý, obklopený vším, co díky vlastní vůli či štěstěně dokázal získat. Ba dokonce se zdá, že smrt k němu byla milosrdnější, než on často býval k druhým.

„*Murùu!*“

Nyní ten hlas, nabitý údivem, lítostí, vztekem, proniká do srdce Palerma, proletí nad Calou a zřítí se střemhlav doprostřed uliček, které přístav obklopují. Dospěje do via dei Materassai, kam ho donese zadýchaný sluha. Hnal se zbytečně, protože ten výkřik, ono „*Murùu!*“, už pronikl dveřmi a okny a dokutálel se po majolikové dlažbě až do Ignaziovy ložnice, kde je zrovna manželka nové hlavy rodu Floriů.

Když Giovanna Trigonová z Ondes zaslechne na ulici výkřiky a výbuchy pláče, zvedne prudce hlavu, až se jí zavlní

dlouhý černý cop, sevře područky křesla a podívá se tázavě na donnu Ciciu, která bývala její guvernankou a teď jí dělá společnici.

Prudké zabušení na dveře. Donna Ciccía instinktivně přikryje hlavu novorozeněte, které chová v náručí – je to Ignazziddu, Giovannin druhorozený –, a jde otevřít. Zarazí sluhu na prahu, otráveně se ho zeptá: „Co je?“

„*Murù!* Don Vincenzo, právě teď.“ Sluha, ještě pořád zadýcháný, upře zrak na Giovannu. „Váš manžel, paní, vám to vzkazuje a říká, že se máte přichystat a dát uklidit dům pro návštěvy příbuznejch.“

„Umřel...?“ zeptá se Giovanna, spíš udiveně než s bolestí. Nedokáže cítit lítost kvůli skonu toho muže, kterého nikdy neměla ráda a který v ní vždycky vzbuzoval tak hluboce nepřijemný pocit, že v jeho přítomnosti nemohla skoro ani promluvit. Jistě, jeho stav se zhoršil už před několika dny – i kvůli tomu neoslavili Ignazzidduovo narození –, ale ona nečekala, že to s ním vezme tak rychlý konec. S námahou vstane. Porod byl bolestivý, už jen stát ji vysiluje. „Můj manžel je tam?“

Sluha přikývne. „Ano, donno Giovanni.“

Donna Ciccía zrudne, zastrčí zpátky pramen černých vlasů, který jí vyklouzl zpod čepečku, otočí se a hledá ji pohledem. Giovanna otevře pusku, aby něco řekla, ale nezvládne to. Natáhne tedy paže, vezme novorozeně a přivine si je na prsa.

Donna Giovanna Floriová. Takhle jí odteď budou říkat. Už ne „paní baronka“, jak by si to žádal titul, který jí od narození náleží, titul, který sehrál takovou roli v tom, že ji do rodiny těch bohatých obchodníků přijali. Teď už nezáleží na tom, že je Trigonová, že pochází z jedné z nejstarších palermských rodin. Záleží jen na tom, že je z ní *paní majitelová*.

Donna Ciccía dojde k ní, vezme jí dítě z náručí. „Musíte se převlíct do smutečního,“ šeptá jí. „Za chvíli dorazí kondolovat první smuteční hosti.“ V hlase má novou uctivost,